

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL MODERNIZAVIMO FONDO PROJEKTŲ ATRANKOS KOMISIJOS SUDARYMO IR MODERNIZAVIMO FONDO PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 15 punktu, 27 straipsnio 1, 4, ir 5 dalimis ir įgyvendindama 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410, 10 d straipsnį ir 2020 m. liepos 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1001, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatų, susijusių su Modernizavimo fondo, skirto investicijoms į energetikos sistemų modernizavimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą tam tikrose valstybėse narėse remti, veikla, taikymo taisyklių (toliau – Reglamentas (ES) 2020/1001) nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Sudaryti šią Modernizavimo fondo projektų atrankos komisiją (toliau – komisija):

- 2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos viceministras – komisijos pirmininkas;
- 2.2. Lietuvos Respublikos energetikos viceministras – komisijos pirmininko pavaduotojas;
- 2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovas;
- 2.4. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovas;
- 2.5. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovas;
- 2.6. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas;
- 2.7. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovas;
- 2.8. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovas;
- 2.9. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovas;
- 2.10. Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarijos atstovas;
- 2.11. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovas;
- 2.12. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atstovas.

3. Nustatyti šiuos komisijos uždavinius:

3.1. teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ir Lietuvos Respublikos energetikos ministrams pasiūlymus dėl nacionalinių finansavimo krypčių nustatymo;

3.2. teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ir Lietuvos Respublikos energetikos ministrams pasiūlymus dėl tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų kiekvienai nacionalinei finansavimo krypčiai;

3.3. analizuoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros išvadas dėl įvertintų investicijų pasiūlymų atitikties Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo ir Reglamento (ES) 2020/1001 nuostatomis;

3.4. teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ir Lietuvos Respublikos energetikos ministrams pasiūlymus dėl investicijų tvirtinimo.

4. Pavesti:

4.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui tvirtinti personalinę komisijos sudėtį.

4.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai koordinuoti Reglamento (ES) 2020/1001 įgyvendinimą Lietuvoje.

4.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai:

4.3.1. vykdyti kompetentingos institucijos, atsakingos už projektų atranką, vertinimą, įgyvendinimo priežiūrą Lietuvoje, funkcijas;

4.3.2. teikti Investicijų komitetui ir Europos investicijų bankui investicinius pasiūlymus ir planuojamų nacionalinių investicijų apžvalgą vadovaujantis Reglamento (ES) 2020/1001 3 ir 4 straipsnio nuostatomis;

4.3.3. kasmet teikti Europos Komisijai Modernizavimo fondo įgyvendinimo ataskaitas vadovaujantis Reglamento (ES) 2020/1001 13 straipsnio nuostatomis.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

MODERNIZAVIMO FONDO PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Modernizavimo fondo lėšomis finansuojamų nacionalinių finansavimo kryptų nustatymą, dokumentų teikimo Europos Komisijai, Modernizavimo fondo investicijų komitetui (toliau – Investicijų komitetas) ir Europos investicijų bankui (toliau – EIB) tvarką, bendruosius reikalavimus projektams, paramos schemoms ir tinkamoms finansuoti išlaidoms, projektų atranką, teikimą Investicijų komitetui ir EIB, projekto įgyvendinimo priežiūrą ir lėšų mokėjimo tvarką.

2. Nacionalinės finansavimo kryptys nustatomos, investicijų pasiūlymai atrenkami ir teikiami Investicijų komitetui ir EIB atsižvelgiant į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais direktyva (ES) 2018/410 (toliau – Direktyva 2003/87/EB) 10 d straipsnio reikalavimus ir įgyvendinant 2020 m. liepos 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1001, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatų, susijusių su Modernizavimo fondo, skirtos investicijoms į energetikos sistemų modernizavimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą tam tikrose valstybėse narėse remti, veikla, taikymo taisyklių (toliau – Reglamentas (ES) 2020/1001) nuostatas.

3. Modernizavimo fondas finansuojamas iš lėšų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione, kaip nustatyta Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnio 1 dalyje. Atsižvelgiant į Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnio nuostatas ir Reglamentas (ES) 2020/1001 reikalavimus, remiamos investicijos turi derėti su Direktyvos 2003/87/EB tikslais, su Europos Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strateginiais tikslais ir Paryžiaus susitarime nustatytais ilgalaikiais tikslais. Finansavimas iš Modernizavimo fondo neteikiamas elektros energijos gamybos įrenginiams, kuriuose naudojamas kietasis iškastinis kuras.

4. Lietuvai priklausančios Modernizavimo fondo lėšos (2,57 proc. visų Modernizavimo fondo lėšų) turi būti naudojamos nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2030 m. gruodžio 31 d. Nepanaudotos lėšos perskirstomos atskiru Europos Komisijos sprendimu.

5. Ne mažiau kaip 70 proc. Lietuvai skirtų Modernizavimo fondo lėšų turi būti naudojama finansuoti prioritetinėms investicijoms, nustatytoms direktyvos 10 d straipsnio 2 dalyje (toliau – prioritetinės investavimo sritys):

5.1. elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų išteklių ir tokios energijos vartojimui;

5.2. energijos vartojimo efektyvumo didinimui, išskyrus energijos vartojimo efektyvumo didinimą, susijusį su energijos gamyba iš kietojo iškastinio kuro;

5.3. energijos kaupimui ir energetikos tinklų modernizavimui, įskaitant centralizuoto šilumos tiekimo vamzdynus, elektros perdavimo tinklus ir valstybių narių tarpusavio jungčių skaičiaus didinimą;

5.4. teisingam perėjimo procesui nuo iškastinio kuro priklausomuose regionuose – remiamas darbuotojų perkėlimas į kitas darbo vietas, perkvalifikavimas ir įgūdžių tobulinimas, darbo paieškos iniciatyvos ir veiklą pradedančios įmonės, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais;

5.5. energijos vartojimo efektyvumo didinimui transporto, pastatų, žemės ūkio ir atliekų sektoriuose.

6. Iki 30 proc. Lietuvai skirtų Modernizavimo fondo lėšų gali būti naudojamos neprioritetiniams mažos apimties projektams, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2020/1001 2 straipsnio sąvoką, kurių investavimo sritys, nepatenka į Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytas sritis, (toliau – neprioritetinės investavimo sritys) finansuoti. Neprioritetinės investavimo sritys gali būti finansuojamos tik patvirtinus 90 proc. Lietuvai skirtų lėšų, kurios skirtos prioritetinių investavimo sričių finansavimui.

7. Paraiškoje asmens duomenys teikiami ir naudojami vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

8. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

8.1. **finansavimo sutartis** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) su pareiškėju sudaroma sutartis dėl subsidijos projektui įgyvendinti suteikimo, kurioje numatoma lėšų panaudojimo, projekto vykdymo, atsiskaitymo tvarka ir lėšų grąžinimo tvarka;

8.2. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 200 000 Eur;

8.3. **investicijų pasiūlymas** – pasiūlymas, atitinkantis Reglamento (ES) 2020/1001 2 ir 4 straipsniuose nurodytus kriterijus;

8.4. **išlaidų išmokėjimo laikotarpis** – laikotarpis nuo finansavimo sutarties įsigaliojimo datos iki projekto galutinio mokėjimo prašymo išmokėjimo datos, kai baigta visa projekto veikla ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos;

8.5. **mažos apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma neviršija 200 000 Eur;

8.6. **Modernizavimo fondas** – 2021–2030 m. laikotarpiui įsteigiamas fondas, skirtas paramą gaunančių valstybių narių pasiūlytoms investicijoms, be kita ko, mažos apimties projektų finansavimui, energetikos sistemų modernizavimui ir energijos vartojimo efektyvumui gerinti valstybėse narėse, kurių bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui rinkos kainomis 2013 m. buvo mažesnis kaip 60 proc. Europos Sąjungos vidurkio;

8.7. **mokėjimo prašymas** – Agentūrai pareiškėjo teikiamas Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas;

8.8. **paramos schema – Agentūros administruojamas** investicijų pasiūlymas, atitinkantis Reglamento (ES) 2020/1001 2 straipsnyje nurodytus kriterijus;

8.9. **paraiška** – pareiškėjo teikiamas Agentūrai investicijų pasiūlymas, atitinkantis Reglamento (ES) 2020/1001 4 straipsnyje nurodytus kriterijus;

8.10. **paramos schemos įgyvendinimo laikotarpis** – laikotarpis nuo kvietimo paskelbimo dienos iki visų, skirtų paramos schemai įgyvendinti lėšų išmokėjimo datos;

8.11. **projektas** – Europos Komisijos patvirtintas investicinis pasiūlymas, pareiškėjo įgyvendinamas Lietuvoje;

8.12. **projekto įgyvendinimo laikotarpis** – finansavimo sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį vykdoma projekto įgyvendinimo veikla (sutarčių pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas, paleidimas, eksploatacija).

II SKYRIUS NACIONALINIŲ FINANSAVIMO KRYPTIŲ NUSTATYMAS

9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras (toliau – aplinkos ministras) ir Lietuvos Respublikos energetikos ministras (toliau – energetikos ministras) įsakymu ne vėliau kaip iki

einamųjų metų lapkričio 30 d. tvirtina nacionalines finansavimo kryptis 2 metų laikotarpiui. Nustatydami nacionalines finansavimo kryptis, aplinkos ir energetikos ministrai vadovaujasi Modernizavimo fondo projektų atrankos komisijos (toliau – komisija) pasiūlymais, Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais sritimis, Nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu, Nacionaline klimato kaitos valdymo politikos strategija.

10. Nacionalinės finansavimo kryptys gali būti tikslinamos kasmet, atsižvelgiant į poreikį ir iškilusias aplinkybes. Tvirtinant nacionalines finansavimo kryptis aplinkos ir energetikos ministrų įsakymu gali būti nustatomos ir kitos finansavimo sąlygos – tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos, bendra paramos suma, subsidijos dydis ir finansavimo dalis procentais, projektų įgyvendinimo trukmė ir išlaidų išmokėjimo laikotarpis, valstybės pagalbos taikymas, finansavimo būdas ir pan.

11. Nacionalinės finansavimo kryptys įgyvendinamos teikiant investicijų pasiūlymus Investicijų komitetui ir EIB. Investicijų pasiūlymai Lietuvoje gali būti finansuojami kaip projektai arba įgyvendinami kaip paramos schemos. Projektai atrenkami skelbiant kvietimą teikti paraiškas, paramos schemų įgyvendinimą administruoja Agentūra.

12. Komisijai pasiūlius Modernizavimo fondo lėšomis finansuoti paramos schemą, jai finansuoti ir įgyvendinti rengiami atitinkamos srities ministro įsakymai, kuriuose nurodomi finansavimo kriterijai ir sąlygos. Paramos schemą įgyvendinantys ministro įsakymai turi būti priimti ne vėliau kaip per 90 darbo dienų nuo nacionalinių finansavimo kryptių patvirtinimo dienos. Kvietimas pagal paramos schemą turi būti paskelbtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Europos Komisijos sprendimo finansuoti paramos schemą įsigaliojimo datos.

13. Atitinkamos srities ministro įsakymais patvirtinta ir įgyvendinama paramos schema gali būti tikslinama ir teikiama Investicijų komitetui ir EIB papildomam paramos schemos finansavimui užtikrinti.

14. Aplinkos ir energetikos ministrams nustačius nacionalines finansavimo kryptis, planuojami finansuoti projektai atrenkami ir finansuojami Tvarkos apraše nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

DOKUMENTŲ TEIKIMO EUROPOS KOMISIJAI, INVESTICIJŲ KOMITETUI IR EUROPOS INVESTICIJŲ BANKUI TVARKA

15. Agentūra kiekvienais metais iki lapkričio 30 d. teikia Investicijų komitetui ir EIB artimiausių 2 kalendorinių metų planuojamų nacionalinių investicijų apžvalgą ir atnaujintą informaciją apie investicijas, nurodytas ankstesnėse apžvalgose, parengtą pagal Reglamento (ES) 2020/1001 3 straipsnio reikalavimus. Planuojamų nacionalinių investicijų apžvalga nėra įpareigojanti ir gali būti kasmet tikslinama. Su apžvalga teikiama informacija yra informacinio pobūdžio, prireikus gali būti keičiama ir papildoma.

16. Agentūra Investicijų komitetui ir EIB teikia aplinkos ir energetikos ministro įsakymu patvirtintus siūlomus finansuoti investicijų pasiūlymus ne vėliau kaip:

16.1. prieš 2 mėnesius iki planuojamo Investicijų komiteto posėdžio pradžios, jeigu investicijų pasiūlymai finansuojami pagal prioritetines investavimo sritis;

16.2. prieš 3 mėnesius iki planuojamo Investicijų komiteto posėdžio pradžios, jeigu investicijų pasiūlymai finansuojami pagal neprioritetines investavimo sritis.

17. Jei finansavimui gauti teikiami keli investicijų pasiūlymai, jie aplinkos ir energetikos ministrų įsakymu išdėstomi finansuoti prioritetu tvarka. Pasiūlymus paraiškų išdėstymo prioritetu eilės teikia komisija.

18. Investicijų komitetui ir EIB teikiami investicijų pasiūlymai rengiami pagal Reglamento (ES) 2020/1001 1 priede nustatytus reikalavimus:

18.1. bendrieji reikalavimai, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/1001 1 priedo 1 punkte;

18.2. papildoma informacija teikiama paramos schemoms, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/1001 1 priedo 2 punkte;

18.3. papildoma informacija teikiama kartu su investicijų pasiūlymu, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/1001 1 priedo 3 punkte;

18.4. papildoma informacija teikiama kartu su investicijų pasiūlymai, kurie įgyvendinami pagal neprioritetines investavimo sritis, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/1001 1 priedo 4 punkte.

19. Agentūra kasmet Aplinkos ministerijai ir komisijai iki kovo 31 d. teikia ataskaitą apie praėjusiais metais Modernizavimo fondo lėšomis finansuotus projektus ir (ar) paramos schemas.

20. Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2020/1001 13 straipsnio ir 2 priedo reikalavimus Agentūra kasmet rengia finansuotų projektų ir (ar) paramos schemų ataskaitą ir iki balandžio 30 d. ją teikia Europos Komisijai. Ataskaitos viešai skelbiamos Agentūros, Aplinkos ministerijos ir Energetikos ministerijos interneto svetainėse.

IV SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI PROJEKTAMS, PARAMOS SCHEMOMS IR TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

21. Projektų pareiškėjais gali būti tik Lietuvoje registruoti viešieji ir privatieji juridiniai asmenys.

22. Pareiškėjais pagal paramos schemas gali būti Lietuvoje registruoti viešieji ir privatieji juridiniai ir fiziniai asmenys.

23. Aplinkos ir energetikos ministrų įsakymu tvirtinant nacionalines finansavimo kryptis yra nurodomas skiriamas maksimalus subsidijos ir (ar) finansavimo dalis procentais. Finansavimo dalis procentais gali siekti:

23.1. iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jeigu investicijų pasiūlymai, patenka į nacionalines prioritetines investavimo sritis;

23.2. iki 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jeigu investicijų pasiūlymai, nepatenka į nacionalines prioritetines investavimo sritis.

24. Jeigu teikiama subsidija sudaro mažiau negu 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kita dalis turi būti finansuojama pareiškėjo lėšomis.

25. Paramos rūšims, kurios pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių nuostatas priskiriamos valstybės pagalbai, subsidijos teikiamos atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972, dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai. Agentūra teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos (toliau – *de minimis* pagalba) registre.

26. Paramos rūšims, kurios viršija *de minimis* pagalbą, taikomi 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972, nustatyti reikalavimai. Tokiu atveju Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę komercinę veiklą vykdančioms juridiniams asmenims, atskiros valstybės pagalbos schemas tvirtinamos aplinkos ministro ir energetikos ministrų įsakymu.

27. Komisijai pasiūlius derinti valstybės pagalbos schemą su Europos Komisijos konkurencijos generaliniu direktoratu, Aplinkos ministerija ir Energetikos ministerija kartu su Agentūra inicijuoja valstybės pagalbos schemos derinimą ir tvirtinimą.

28. Mažos apimties projektų įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 36 mėnesiai, didelės apimties projektų – ne ilgesnis kaip 45 mėnesiai. Komisija gali siūlyti aplinkos ir

energetikos ministrams nustatyti trumpesnius projekto įgyvendinimo laikotarpius. Projektų įgyvendinimo laikotarpiai nepratęsimi.

29. Projektų išlaidų išmokėjimo laikotarpis – ne ilgesnis kaip 50 mėnesių. Komisija gali siūlyti aplinkos ir energetikos ministrams nustatyti trumpesnius už nustatytus projekto išlaidų išmokėjimo laikotarpius. Projekto lėšų išmokėjimo laikotarpiai nepratęsimi.

30. Paramos schemos įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne trumpesnis kaip 12 mėnesių, bet ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai.

31. Jeigu pareiškėjas viršija nustatytą projektų įgyvendinimo laikotarpį, iš jo susigrąžinama dalis ar visa išmokėta subsidijos suma, kaip nustatyta Tvarkos aprašo 63 punkte. Paramos schemų atveju, viršijus nustatytą įgyvendinimo laikotarpį, jeigu komisija nepasiūlė pratęsti paramos schemos įgyvendinimo laikotarpio, finansavimas nutraukiamas.

32. Komisija teikdama pasiūlymus aplinkos ir energetikos ministrams dėl nacionalinių finansavimo kryptių nustatymo kartu teikia pasiūlymus dėl tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų kiekvienai nacionalinei finansavimo kryptčiai. Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos yra tvirtinamos aplinkos ir energetikos ministrų įsakymu kartu su nacionalinėmis finansavimo kryptimis.

33. Projekto ir (ar) paramos schemos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jeigu jos padarytos nuo Europos Komisijos sprendimo finansuoti projektą ir (ar) paramos schemą įsigaliojimo dienos. Tinkamos finansuoti išlaidos turi atitikti paraiškoje numatytas išlaidas ir veiklas, taip pat turi būti tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir atitikti Direktyvos 2003/87/EB tikslus ir uždavinius.

34. Perkama įranga turi atitikti technines savybes, būtinas projektui įgyvendinti, ir atitikti tokiai įrangai taikomas normas ir standartus. Pareiškėjai turi turėti įrangos kilmės ir atitikties sertifikatus.

35. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

- 35.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;
- 35.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;
- 35.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;
- 35.4. transporto priemonių, jų eksploatavimo ir su tuo susijusios išlaidos;
- 35.5. palūkanos už gautą paskolą;
- 35.6. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis, kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti ir (ar) atskaityti;
- 35.7. naudoto turto įsigijimas;
- 35.8. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;
- 35.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 35.10. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su projekto ir (ar) paramos schemų vykdymu;
- 35.11. išlaidos, kurios anksčiau buvo apmokėtos ar yra priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;
- 35.12. gamybos priemonių keitimo į analogiškus aplinkosauginius parametrus atitinkančias gamybos priemones, jų nemodernizuojant, išlaidos;
- 35.13. sutarčių administravimo mokesčiai;
- 35.14. išlaidos, kurias apmokėjo ne pareiškėjas (jo įgaliotas asmuo) arba ne pareiškėjo lėšomis;
- 35.15. sąskaitos už išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, jei pareiškėjai yra turto bendraturčiai;
- 35.16. fizinių asmenų, nevykdančių savarankiškos prekių, paslaugų ar darbų pardavimo veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, prekių, paslaugų ar darbų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės išlaidos;

35.17. apmokėtos ne per finansų įstaigą;

35.18. projekto išlaidos, viršijančios vidutinės rinkos kainas, kurios galioja paraiškos teikimo metu.

36. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į pareiškėjo išlaidų realumą, būtinumą ir reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms.

37. Projektai ir (ar) paramos schemos turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

V SKYRIUS

PROJEKTŲ ATRANKA, TEIKIMAS INVESTICIJŲ KOMITETUI IR EUROPOS INVESTICIJŲ BANKUI

38. Agentūra ne ilgiau kaip per 20 darbo dienų nuo nacionalinių finansavimo kryptų patvirtinimo dienos savo interneto svetainėje skelbia kvietimą teikti paraiškas.

39. Paraiškos priimamos konkursiniu atrankos būdu, ne ilgiau kaip 120 kalendorinių dienų po kvietimo paskelbimo datos. Komisija posėdžio metu, atsižvelgusi į projektų pobūdį, siūlo aplinkos ir energetikos ministrams nustatyti konkretų paraiškų pateikimo terminą.

40. Pareiškėjai, ketinantys teikti paraišką turi užpildyti Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintą paraiškos formą, kurioje turi būti informacija apie planuojamą įgyvendinti projektą, taip pat informacija pagal Tvarkos aprašo 18.1, 18.3 ir 18.4 papunkčius.

41. Su paraiška pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus:

41.1. sprendimą, priimtą atitinkamo pareiškėjo juridinio asmens valdymo organo, turinčio teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta pritarti pareiškėjo projekto įgyvendinimui;

41.2. finansavimo šaltinius pagrindžiančius dokumentus:

41.2.1. banko ar kitos kredito įstaigos paskola. Tokiu atveju turi būti pateiktas banko ar kitos kredito įstaigos sprendimas (gali būti preliminarus) suteikti paskolą. Sprendime privalo būti nurodyta skiriama lėšų suma, terminas ir lėšų naudojimo tikslas, kuris būtų tiesiogiai susijęs su projekto įgyvendinimo tikslu. Jeigu pateikiamas preliminarus banko ar kitos kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą, su projektais turi būti pateiktas galutinis sprendimas suteikti paskolą; arba:

41.2.2. pareiškėjo nuosavos lėšos. Tokiu atveju pateikiamas juridinio asmens valdymo organo sprendimas skirti tam tikrą lėšų sumą projektui. Sprendime turi būti nurodytas lėšų, kurias planuojama skirti, šaltinis, skiriamų lėšų dydis ir laikotarpis, per kurį planuojama lėšas skirti.

42. Pareiškėjas paraiškas Agentūrai turi pateikti per Aplinkos projektų valdymo informacinę sistemą (toliau – APVIS) – paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektronines versijas, pasirašytas teisinę galią turinčiu saugiu elektroniniu parašu. Kvietime gali būti nustatyti kiti paraiškų pateikimo būdai ir tvarka, jei APVIS funkcinių galimybių nepakanka ir (ar) laikinai neužtikrinamos. Pasibaigus kvietimui teikti paraiškas per 10 darbo dienų sudaromas užregistruotų paraiškų sąrašas ir paskelbiamas Agentūros interneto svetainėje.

43. Pasibaigus kvietimui teikti paraiškas, Agentūra per 20 darbo dienų atlieka paraiškų administracinį vertinimą: įvertina, ar paraiškos tinkamai užpildytos, ar pateikta visa reikalaujama informacija kaip nurodyta Tvarkos aprašo 41 punkte, su paraiškomis pateikti visi reikalaujami dokumentai. Jeigu atliekant paraiškų administracinį vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui raštu arba el. paštu siunčiamas pranešimas ir prašoma pareiškėjo per nustatytą papildomą terminą, ne ilgesnį kaip 15 darbo dienų, pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Jei per nurodytą terminą paraiška nepatikslinama ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti paraiškos, nepripažįstamos svarbiomis (pavyzdžiui, liga), paraiška atmetama. Jei vertinant paraiškas nustatoma, kad su paraiška pateikta mažiau kaip pusė privalomų pateikti dokumentų, paraiška nebevertinama ir atmetama.

44. Agentūra Aplinkos ministerijai ir komisijai per 10 darbo dienų pasibaigus administraciniam vertinimui, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų lapkričio 20 d., pateikia paraiškų, kurioms atliktas administracinis vertinimas, kurios tinkamai užpildytos ir su kuriomis pateikti visi dokumentai, sąrašą. Vadovaudamasi Tvarkos aprašo 15 punktu, Agentūra pateikia Investicijų komitetui ir EIB planuojamų investicijų apžvalgą

45. Atlikus administracinį vertinimą, paraiškos toliau vertinamos pagal Tvarkos aprašo 46 punkte nurodytus atrankos kriterijus. Šis vertinimas turi būti atliktas per 60 darbo dienų pasibaigus administraciniam vertinimui. Vertinimo metu kiekvienai projekto paraiškai suteikiamas atitinkamas balų skaičius pagal atitiktį nurodytiems atrankos kriterijams. Maksimalus galimas balų skaičius – 100.

46. Atrankos kriterijai:

46.1. pareiškėjo įnašas į projekto finansavimą. Pirmenybė teikiama didesniai už nurodytą privalomą prisidėjimo procentą prie projekto tinkamų išlaidų finansavimo. Balai apskaičiuojami pagal formulę:

$$P = (P_i / P_{\max}) \times 50,$$

čia:

P_i – vertinamo projekto papildomas prisidėjimas nuosavomis lėšomis procentais;

P_{\max} – visuose projektuose nustatyta papildomo prisidėjimo nuosavomis lėšomis procentais didžiausia reikšmė;

46.2. projektai, kuriuos įgyvendinus bus efektyviau sumažintas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis. ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal aplinkos ministro patvirtintą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką. Pirmenybė bus teikiama projektams, kurie su 1 subsidijos Eur sutaupo didesnę išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Balai apskaičiuojami pagal formulę:

$$E = (E_i / E_{\max}) \times 50,$$

čia:

E_i – vertinamo projekto aplinkosauginio efekto parametro reikšmė, ($\text{CO}_2\text{kg/Eur}$);

E_{\max} – didžiausia visuose projektuose nustatyta aplinkosauginio efekto parametro reikšmė, ($\text{CO}_2\text{kg/Eur}$).

47. Agentūra iš pateiktų ir įvertintų projekto paraiškų sudaro ir patvirtina projektų sąrašą, kuriame paraiškos išdėstomos pagal bendrą (suminį) suteiktų balų skaičių (nuo didžiausio iki mažiausio).

48. Agentūra projektų paraiškas kartu su jų vertinimo rezultatais, išvadomis ir sąrašu teikia svarstyti komisijai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visų paraiškų vertinimo pabaigos. Komisija, gavusi paraiškas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apsveria posėdyje ir teikia siūlymus aplinkos ir energetikos ministrams dėl investicijų pasiūlymų teikimo Investicijų komitetui ir EIB.

49. Jeigu komisija pasiūlo paraiškai pritarti su išlyga (dėl projekto apimties, veiklų tikslinimo ar keitimo, finansavimo dydžio keitimo ir pan.), pareiškėjui siūloma per 20 darbo dienų, atsižvelgiant į nustatytą išlygą (jeigu ji yra), parengti patikslinti paraišką. Jeigu pareiškėjas atsisako įgyvendinti komisijos pasiūlytą nustatytą išlygą, pareiškėjas netenka galimybės gauti finansavimą projektui.

50. Vadovaujantis aplinkos ir energetikos ministro įsakymu dėl investicijų pasiūlymų teikimo Investicijų komitetui ir EIB, pareiškėjai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo komisijos posėdžio dienos Agentūrai pateikia Tvarkos aprašo 18.1, 18.3 ir 18.4 papunkčiuose nurodytą informaciją anglų kalba. Agentūra, gavusi dokumentus anglų kalba, investicijų pasiūlymus teikia Investicijų komitetui ir EIB Tvarkos aprašo 16 punkte nurodytais terminais.

51. Aplinkos ir energetikos ministrams patvirtinus nacionalines finansavimo kryptis, investicijų pasiūlymai kaip paramos schemos teikiamos Investicijų komitetui ir EIB įvertinti ir Europos Komijai sprendimui dėl finansavimo priimti. Su paramos schema teikiama informacija anglų kalba, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 18.1 ir 18.2 papunkčiuose. Kvietimai gauti paramą ir

finansuoti projektus pagal paramos schemas Agentūros interneto svetainėje skelbiami per 20 darbo dienų Europos Komisijai pritarus finansuoti paramos schemas įgyvendinimą.

52. Finansavimas iš Modernizavimo fondo investicijų pasiūlymų įgyvendinimui skiriamas ir lėšos išmokamos Direktyvos 2003/87/EB ir Reglamento (ES) 2020/1001 nustatyta tvarka.

53. Aplinkos ministerijos ar jai pavaldžios institucijos atstovą į Investicijų komitetą, laikantis Reglamento (ES) 2020/1001 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, deleguoja Aplinkos ministerija.

VI SKYRIUS

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR LĖŠŲ MOKĖJIMO TVARKA

54. Europos Komisijai priėmus sprendimą finansuoti investicijų pasiūlymą, Agentūra ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų sudaro finansavimo sutartį su pareiškėju. Finansavimo sutartyse nustatomos lėšų panaudojimo, projekto vykdymo, atsiskaitymo tvarka ir lėšų grąžinimo tvarka. Finansavimo sutartyje pareiškėjas turi įsipareigoti įgyvendinti projektą ir panaudoti gautas lėšas ne ilgiau kaip per 50 mėnesių nuo finansavimo sutarties įsigaliojimo datos. Suderinusi su Aplinkos ministerija, finansavimo sutarties formą, mokėjimų grafiko ir finansinės ataskaitos formas tvirtina Agentūra direktoriaus įsakymu.

55. Projekto išlaidos pareiškėjui apmokamos teikiant mokėjimo prašymus Agentūrai. Atsiskaitymo tvarka, t. y. mokėjimo prašymų skaičius ir grafikas yra nustatomi finansavimo sutartyje. Projekto išlaidos apmokamos jei:

55.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

55.2. išlaidas Agentūra pripažino tinkamomis;

55.3. tiesioginės išlaidos atitinka Tvarkos aprašo IV skyriuje ir aplinkos ir energetikos ministro įsakymu nustatytus reikalavimus tinkamoms finansuoti išlaidoms;

55.4. išlaidos skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

55.5. išlaidos įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

56. Viso projekto išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentai saugomi ne trumpiau kaip 10 metų.

57. Pateikus tinkamai įformintą mokėjimo prašymą ir visus išlaidų pagrindimo ir (ar) apmokėjimo įrodymo dokumentus, Agentūra mokėjimo prašymą patvirtina ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo pareiškėjo tinkamai pateikto mokėjimo prašymo registravimo dienos; patvirtintas mokėjimo prašymas apmokamos ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo patvirtinimo dienos. Pareiškėjas raštu informuojamas apie mokėjimo prašymo patvirtinimą ir pervestą subsidijos sumą.

58. Pareiškėjui gali būti išmokamas avansas, kuris negali būti didesnis kaip 40 proc. skiriamos subsidijos sumos iš Modernizavimo fondo lėšų. Avansinis mokėjimas atliekamas pareiškėjui pateikus avansinio mokėjimo prašymą ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos (reikalavimas pateikti garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos netaikomas biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė). Sumokėta avansinė lėšų suma proporcingai atskaitoma iš kitų mokėjimų, jeigu finansavimo sutartyje nenumatyta kitaip. Tinkamai užpildytą avansinio mokėjimo prašymą Agentūra patvirtina per 20 darbo dienų; patvirtinta mokėjimo prašyme nurodyta suma apmokama per 20 darbo dienų nuo patvirtinimo dienos.

59. Pareiškėjai Agentūrai projekto įgyvendinimo metu turi teikti tarpines ir galutinę ataskaitas. Tarpinės ataskaitos pateikiamos Agentūrai kiekvienais metais, kol įgyvendinamas projektas. Tarpinės ataskaitos teikiamos po einamųjų metų, ne vėliau kaip iki vasario 10 d. Galutinė ataskaita kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu teikiama Agentūrai ne vėliau kaip po 30 kalendorinių dienų pasibaigus projekto įgyvendinimo laikotarpiui. Tarpinėje ir galutinėje

ataskaitose teikiama Tvarkos aprašo 20 punkte nurodyta informacija. Su galutine ataskaita pateikiama ir finansinė auditoriaus pažyma, kurioje įvertinta, ar:

59.1. išlaidos iš tikrųjų padarytos;

59.2. išlaidos susijusios su projekto veiklomis, nustatytomis ir paraiškose;

59.3. išlaidos padarytos projekto įgyvendinimo metu;

59.4. pirkimai atlikti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu arba aplinkos ministro patvirtinta ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarka;

59.5. projekto įgyvendinimui naudojamos finansavimo lėšos apskaitomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, nustatančiais buhalterinės apskaitos principus, atsižvelgiant į įmonės tipą.

60. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, komisija ir (ar) Agentūra prireikus gali kviesti pareiškėjus pristatyti projektų pažangą ir rezultatus.

61. Prireikus Agentūra gali atlikti projektų patikrą vietoje siekdama nustatyti ar darbai ir (ar) paslaugos, prekės, kuriems naudotos Modernizavimo fondo lėšos, atlikti, ir (ar) įsigyti, naudojami projekto veikloms.

62. Pareiškėjas, gavęs paramą iš Modernizavimo fondo lėšų, privalo viešinti suteiktą paramą. Gauta subsidija viešinama pažymint įsigytą materialųjį turtą ir (ar) įrengiant informacinę lentą. Taip pat suteikta subsidija turi būti viešinama žiniasklaidos priemonėse. Detalesni viešinimo reikalavimai tvirtinami Agentūros direktoriaus įsakymu.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Jeigu įgyvendindamas projektą pareiškėjas nesilaiko finansavimo sutartyje nustatytų sąlygų, Agentūra atlieka pažeidimo tyrimą pagal aplinkos ir energetikos ministrų įsakymu patvirtintą tvarką ir priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo ir (ar) išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo arba netaikyti finansinių korekcijų. Agentūra apie finansavimo sutarties pažeidimus informuoja komisiją.

64. Jei pareiškėjas dėl savo kaltės nepasiekia projekto rezultatų, Agentūra, informavusi komisiją, turi teisę pareikalauti iš pareiškėjo grąžinti visą ar dalį suteiktos finansavimo sumos. Finansavimo lėšų grąžinimo tvarka nustatoma finansavimo sutartyje.

65. Pareiškėjai turi teisę apskūsti Aplinkos ministerijos, Energetikos ministerijos ir Agentūros veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškų vertinimu, sprendimo dėl finansavimo skyrimo priėmimu, projektų įgyvendinimo priežiūra, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
